

INHALT

Vorwort	13
Abkürzungsverzeichnis	13
1. Werke	17
2. Literatur	23
3. Termini technici	26
Verzeichnis der Bibliotheken (mit Abkürzungen)	28

ABSCHNITT I: Opera

De duodecim abusionum gradibus (Ps.-Aug.)	33
Capitula	33
Contra Academicos	34
De adulterinis coniugiis	34
De agone christiano	34
De altercatione Ecclesiae et Synagogae (Ps.-Aug.)	35
Altercationes christianae philosophiae contra errores et seductiles paganorum philosophorum versitas	35
Altercationes contra Iudeos	35
De duabus animabus contra Manichaeos	36
(Adsonis Dervensis) De Antichristo	36
Contra sermonem Arianorum	37
De assumptione Beatae Mariae Virginis (Ps.-Aug.)	37
De baptismo contra Donatistas	38
De bono coniugali	38
De bono conscientiae (Ps.-Aug.)	39
Versiones	39
(Valeriani Cemeliensis) De bono disciplinae sermo	39
De bono viduitatis liber seu epistola ad Iulianam viduam	40
(Quodvultdei) De cantico novo	40
(Quodvultdei) De cataclysmo tractatus	40
De catechizandis rudibus	40
(Vettii Agorii Praetextati [?]) Categoriae decem ex Aristotele decerptae	41
De civitate dei	41
Excerpta (Sermones)	46
Alia excerpta	47
Tabulae, capitula tantum	47
Flores, Commentarii	48

(Honorii Augustodunensis) De cognitione verae vitae	49
Confessiones	50
(Ambrosii Autperti) De conflictu vitiorum et virtutum	51
De consensu evangelistarum	53
De contritione cordis (Ps.-Aug.)	54
Versio	54
De correptione et gratia	54
De cura pro mortuis gerenda	54
Decem praecepta secundum quod ea Beatus Augustinus exposuit (Ps.-Aug.).....	55
Principia dialecticae (Ps.-Aug. [?])	56
Dialogus quaestionum LXXV (Ps.-Aug.)	56
De diligendo deo (Ps.-Aug.)	57
De disciplina christiana	58
De divinatione daemonum	59
De doctrina christiana	59
Excerpta	61
De interiori domo (Ps.-Aug.)	61
De dono perseverantiae	62
De dulci admonitione animae (Ps.-Aug.)	62
De octo Dulcitii quaestionibus	63
(Gennadii) De ecclesiasticis dogmatibus	63
Enarrationes in psalmos	65
Prologus	70
Exerpta (Sermones)	70
Alia excerpta	72
Oratio quam post singulos sermones atque tractatus dicere consuevit	72
Enchiridion ad Laurentium de fide spe et caritate	73
Excerpta	74
Prosperi Epigrammata ex sententiis Augustini	75
Contra epistolam Manichaei quam vocant Fundamenti	77
(Eucherii) De essentia divinitatis	77
(Caesarii) Expositio in apocalypsim	79
Expositio quarundam propositionum ex epistola ad Romanos	79
Epistolae ad Romanos inchoata expositio	79
Epistolae ad Galatas expositio	79
Flori Diaconi Expositio in epistolas Beati Pauli ex operibus Sancti Augustini collecta	79
Petri Lombardi Expositio in epistolas Beati Pauli ex operibus Sancti Augustini collecta	80

Expositio de secreto gloriosae incarnationis domini nostri Iesu Christi (Ps.-Aug.)	82
Contra Faustum Manichaeum	83
(Vigili Thapsensis [?]) Contra Felicianum Arianum de unitate trinitatis ...	84
(Fulgentii Ruspensis) De fide ad Petrum seu de regula fidei	84
De fide et operibus	86
De fide rerum invisibilium	86
De fide et symbolo	86
(Bernhardi) Formula honestae vitae	86
Versiones	88
Contra Fortunatum Manichaeum	89
De genesi ad litteram	89
De genesi contra Manichaeos	90
De grammatica (Ps.-Aug. [?])	90
De gratia et libero arbitrio ad Valentinum et cum illo monachos	90
De haeresibus ad Quodvultdeum	91
Hymnus Te Deum (Ps.-Aug.)	91
Versio	92
Hypomnesticon contro Pelagianos sive Caelestianos haereticos (Ps.-Aug.)	93
De immortalitate animae	94
De incarnatione verbi ad Ianuarium (Ps.-Aug.)	94
Librorum omnium et tractatum vel epistolarum Sancti Augustini episcopi indiculum auctore Possidio Calamensi episcopo	94
In epistolam Iohannis ad Parthos tractatus X	94
In Iohannis evangelium tractatus	95
Praefatio, capitula, tabulae tantum	98
Excerpta (Sermones)	98
Sermones alii / Alia excerpta	115
(Quodvultdei) Contra Iudaeos paganos et Arianos sermo de symbolo	117
Excerptum	117
(Paulini Aquileiensis) Liber exhortationis vulgo de salutaribus documentis ad quendam comitem	119
Excerptum (Oratio)	120
De libero arbitrio	120
De magistro	121
Manuale (Ps.-Aug.)	121
Versiones	122
Excerptum (Oratio)	122
Manuale capp. 1-24 + De dulci admonitione animae (Ps.-Aug.)	123
Contra Maximinianum haereticum Arianorum episcopum	123

Meditationes (Ps.-Aug.)	123
Versiones	124
Excerpta (Orationes)	124
(Iohannis abbatis Fiscamnensis) Suspiria	129
De mendacio	130
De moribus ecclesiae catholicae	131
De musica	131
De natura boni	131
De natura et gratia	131
De natura et origine animae	132
De nuptiis et concupiscentia ad Valerium comitem	132
De octo quaestionibus ex veteri testamento (Aug. [?])	132
De opere monachorum	132
De ordine	133
De patientia	134
De peccatorum meritis et remissione et de baptismo parvulorum ad Marcellinum	134
Contra duas epistolas Pelagianorum	135
De perfectione iustitiae hominis	135
De unico baptismo contra Petilianum ad Constantium	135
(Ogerii de Laucedio) Planctus Beatae Mariae Virginis	136
Versio	137
De praedestinatione et gratia	137
De praedestinatione sanctorum ad Prosperum et Hilarium	137
Libellus sacrarum precum (Ps.-Aug.)	137
Versio	139
(Anselmi) Proslogion seu alloquium de dei existentiae	139
(Alcuini) De psalmodum usu	141
Versiones	142
Oratio 6	142
Versiones	143
Psalmus contra partem Donati	143
Psalterium	143
Versiones	144
Quaestiones evangeliorum (Excerpta)	144
Quaestiones in Heptateuchum	145
Quaestiones XVII in evangelium secundum Mattheum	145
(Ambrosiastri) Quaestiones veteris et novi testamenti	145
De diversis quaestionibus ad Simplicianum	146
De diversis quaestionibus LXXXIII	146

Excerpta (Sermones)	147
Quaestiones de trinitate et de genesi (Ps.-Aug.)	148
De quantitate animae	148
(Quodvultdei) Adversus quinque haereses	149
Regula	150
Praeceptum	150
Ordo monasterii	150
Praeceptum longius	150
Regula recepta	151
Expositiones, Commentarii	152
Hugonis de Sancto Victore expositio	152
Humberti de Romanis expositio	153
Theobaldi Coci de Miltenberg expositio	153
Versiones regulae, commentariorum	153
Prosperi Responsiones ad capitula obiectionum Gallorum calumniantium .	154
Prosperi Responsiones ad capitula obiectionum Vincentianarum	155
Retractationes	155
Principia rhetorices	156
(Guigonis II Carthusiensis prioris) De scala paradisi	156
Versio	157
De sermone domini in monte secundum Mattheum	157
Excerpta (Sermones)	158
Alia excerpta	161
De singularitate clericorum (Ps.-Aug.)	161
De sobrietate et castitate (Ps.-Aug.)	161
Soliloquia	162
Soliloquia animae ad deum	162
Versiones	164
(Hugonis de Sancto Victore) Soliloquium de arra animae	165
(Eckeberhti abbatis Schonauugiensis) Soliloquium seu meditationes	167
(Iohannis Fiscamnensis) Speculum	168
Excerpta (Orationes)	168
Speculum peccatoris (Ps.-Aug.)	168
Versiones	170
De spiritu et anima (Ps.-Aug.)	171
Excerptum	172
De spiritu et littera	172
(Hugonis de Sancto Victore) De substantia dilectionis	173
De symbolo ad catechumenos (Aug. et Quodvultdei)	173
(Quodvultdei) De tempore barbarico	173

Eugippii Thesaurus ex Sancti Augustini operibus	173
(Anonymi) Scriptura de translatione sancti Stephani de Ierusalem in urbem Byzantium	174
De trinitate	174
Oratio in librum de trinitate (Ps.-Aug.)	176
De triplici habitaculo (Ps.-Aug.)	176
De unitate Sanctae trinitatis dialogus (Ps.-Aug.)	176
De urbis excidio	177
De utilitate credendi ad Honoratum	177
De vera et falsa paenitentia (Ps.-Aug.)	177
(Prosperi) De vera innocentia	178
De vera religione	179
De sancta virginitate	180
(Remigii Autissiodorensis) De virtute psalmodum	180
Versiones	180
(Baldrici Dolensis archiepiscopi [?]) De visitatione infirmorum	181
De vita beata	181
(Pelagii [?]) De vita christiana ad Iulianam virginem (Ps.-Aug.)	182
Versiones	183
 Nicht näher bestimmbare Opera (Verluste)	 183
 Vitae Sancti Augustini et Sanctae Monicae secundum ordinem Bibliothecae Hagiographicae Latinae	
I. Vita auctore Possidio Calamensi episcopo (BHL 785)	184
II. Vita et translationes BHL 792	184
III. Vita auctore Philippo Harvengio (BHL 793)	184
IV. Translatio auctore Philippo Harventio (BHL 794)	185
V. Vita auctore Iacobo de Voragine (BHL 796)	185
VI. Vita de corde Sancti Augustini (BHL 801)	186
Versiones	186
VII. Depositio sancti Augustini auctore Adone Viennensi	187
VIII. Vita Sanctae Monicae: Epistola Pseudo-Augustini ad sororem (BHL 5999)	187
IX. Legenda Sanctae Monicae	187
X. Aliae vita Sancti Augustini et Sanctae Monicae	188
Versiones Vitarum Sancti Augustini et Sanctae Monicae	191
Laudes Sancti Augustini	193

ABSCHNITT II: Epistolae

A. Epistolae secundum ordinem Maurinorum

a. Epistolae 1-266

1. Elenchus codicum

Corpora epistolarum 197

Epistolae Augustini (in Einzelüberlieferung) 197

Epistolae Augustini et Hieronymi 200

2. Epistolae singulae 201

b. Epistolae appendicis 234

Epistolae 1-16 234

Epistolae appendicis 17 236

Epistolae appendicis 18 236

Versiones 237

Epistolae appendicis 19 238

Versiones 240

Epistola appendicis 20 241

c. Epistolae Hieronymi suppositiciae 241

Epistola Hier. supp. 10 241

Epistola Hier. supp. 16 241

Epistola Hier. supp. 21 242

Epistola Hier. supp. 25 242

Epistola Hier. supp. 27 243

Epistola Hier. supp. 28 243

Epistola Hier. supp. 37 243

Epistola Hier. supp. 38 243

Epistola Hier. supp. 40 244

Epistola Hier. supp. 50 244

Epistola Hier. supp. 60 244

Epistola Hier. supp. 62 245

Versio 245

d. Epistola Luciani ad omnem ecclesiam de revelatione corporis

Sancti Stephani martyris primi 246

e. Epistola Aviti ad Palchonium de reliquiis sancti Stephani 246

B. Epistolae spuriae 246

C. Nicht näher bestimmbare Epistolae (Verluste) 247

ABSCHNITT III: Sermones

A. Collectiones sermonum seu homiliarum	
1. Homiliae quinquaginta	252
2. Seromes de verbis apostoli	252
3. Sermones de verbis domini	253
4. Collectio de quattuor virtutibus caritatis	254
5. Caesarii Collectio B	254
6. Collectio Durlacensis	254
7. Collectio Erfordiensis	254
8. Caesarii Collectio Germanica	255
9. Caesarii Collectio L	255
10. Caesarii decem homiliae ad monachos	255
11. Aliae collectiones sermonum	256
B. Sermones singuli	
1. Sermones secundum ordinem Maurinorum	259
2. Sermones in Patrologia Latina 40, 637-1230 editi (Ps.-Aug.)	367
3. Sermones a Caillau A. B. et Saint-Yves B. editi	368
4. Sermones in Florilegio Bibliothecae Casinensis editi	376
5. Sermones a Denis M. editi	378
6. Sermones a Dolbeau F. editi	378
7. Sermones Erfordienses	379
8. Sermones ab Étaix R. editi	380
9. Sermo a Fontani editus	380
10. Sermones a Frangipane O. F. editi	380
11. Sermones ex collectione Guelferbytana a Morin G. editi	381
12. Sermones a Lambot C. editi	381
13. Sermones a Liverani F. editi	382
14. Sermones a Mai A. editi	383
15. Sermones a Morin G. editi praeter Guelferbytanos	391
16. Sermones in Patrologia Latina 47, 1151-1156 editi	391
C. Sermones ad fratres in eremo	392
1. Collectiones	392
Versiones	393
2. Sermones singuli	393
Versiones	398
D. Nicht näher bestimmbare Sermones (Verluste)	398

ABSCHNITT IV: Florilegia, Versus, Orationes, Excerpta

A. Florilegia ex Augustini operibus confecta	
Bartholomaei de Urbino Milleloquium Sancti Augustini	401
Flores Francisci de Mayronis	402
Liber florum seu florigerus liber	402
Excerptum	403
Indicula librorum Sancti Augustini varia	403
B. Versus	404
C. Orationes	408
Versiones	417
D. Excerpta	427
1. Werke, die aus Exzerpten zusammengestellt wurden	427
2. Lektionarien und Breviere	429
3. Bestimmten Werken zugewiesene Exzerpte	430
Versiones	437
4. Nicht näher bestimmbare Exzerpte	438
Versiones	452
5. Volkssprachliche, Augustinus zugeschriebene Texte	456

APPENDIX: INDICES

A. Auctores	461
B. Initia	511